

Inventaris van het archief van de

Conferentie van den H. Lambertus

of de

Vereniging van St. Vincentius a Paulo te Nederweert

SGN fondsnr.: B.2.4

Versie 2

Geschiedenis van de overkoepelende organisatie¹

St. Vincentius is een specifieke vorm van katholieke armenzorg die in de vroege negentiende eeuw in Frankrijk ontstond. De eerste plaatselijke vereniging -conferentie genaamd- werd in 1846 in Den Haag naar Frans voorbeeld opgericht. Het Haagse initiatief vond al spoedig navolging. In principe waren deze verenigingen per parochie georganiseerd. Alleen mannelijke leken konden lid worden, pas vanaf 1948 konden vrouwen zich verenigen in afzonderlijke conferenties, de St. Elisabethconferenties genaamd. Vanaf 1958 waren gemengde conferenties toegestaan. Jongerenconferenties waren bestemd voor jeugdige mannen om hen voor te bereiden op het werk. Aan de top van de organisatie stond een Algemene Raad die voor de mannelijke tak in Parijs en voor de vrouwelijke in Bologna gevestigd was. De Nederlandse tak van de organisatie werd bestuurd door een Hoofdraad in Den Haag. In de Bijzondere Raden werkten op plaatselijk niveau meerdere conferenties samen. Na ca. 1950 ontstonden er nog per bisdom georganiseerde Centrale Raden. Kort na de Tweede Wereldoorlog kwam er een Bureau. In 1955 bestonden er meer dan 650 conferenties met ruim 9.000 leden, na ca. 1960 nam dit aantal beduidend af, maar 'Vincentius' is nog steeds actief.

De oorspronkelijke doelstelling was verdieping van het katholieke geloof door beoefening van de liefdadigheid. De Vincentianen brachten huisbezoeken, tijdens welke sociale problemen werden besproken. Materiële hulpverlening was slechts een hulpmiddel, de morele benadering van de cliënt hoorde voorop te staan. Veel voorkomende activiteiten, vaak betiteld als 'liefdewerken', waren: scholen, bibliotheken, soepkeukens en kleding- en meubelmagazijnen. Toen als gevolg van de stijgende welvaart en de sociale verzekeringen de armoede sterk terugliep, belandde Vincentius, zoals de overige kerkelijke en particuliere armenzorg, in een identiteitscrisis

Geschiedenis van de vereniging in Nederweert²

De Nederweerder afdeling, onder de naam Conferentie van den H. Lambertus, werd in 1877 opgericht en in 2022 geliquideerd. De oprichtingsgeschiedenis staat beschreven in het boekje dat verscheen bij het 50-jarig jubileum in 1927.

Geschiedenis van het archief en verantwoording van de inventarisatie

Vanaf de oprichting van de vereniging werd het archief van de vereniging in eigen beheer verzorgd en beheerd, vermoedelijk door de opeenvolgende bestuurssecretarissen. Sporen van een oude orde noch inventaris zijn aangetroffen.

In 1962 werd M. (Tinus) Frenken penningmeester en later ook secretaris van de vereniging. Zijn hoofdfunctie was die van ambtenaar Sociale Zaken bij de gemeente Nederweert. Hij gaf er eind jaren '80 de voorkeur aan dat het archief niet bij hem thuis maar op het gemeentehuis werd bewaard. Naar eigen zeggen heeft hij daar met de opeenvolgende burgemeesters Kessels en Jacobs afspraken over gemaakt, waarbij de eigendom van het archief bleef berusten bij de St. Vincentiusvereniging.

¹ Integraal ontleend aan:

http://resources.huygens.knaw.nl/socialezekerheid/instellingen_en_personen/show_long/Vincentiusvereniginglandelijk

² Ontleend aan de jubileumuitgave van 1927 (inv. nr. 55).

Het archief is in 2006 door J. Lemmens beschreven in de inventaris van het gemeente-archief 1795-1939 van de hand van inventarisator J. Lemmens. Kort voor die archiefinventaris werd voltooid, in 2005, is het archief na een dispuut tussen vereniging en gemeente over de bewaringscondities t.a.v. privacy teruggegeven aan de vereniging. Hoewel dit feit gememoreerd staat in de archiefinventaris, en de bestanden dus al overgedragen waren, staan de gedeponeerde archieven wel nog volledig beschreven in diezelfde inventaris.

De essentie van het dispuut was er in gelegen dat van de zijde van het gemeentebestuur gecommuniceerd zou zijn naar de vereniging dat de gedeponeerde archieven openbaar zouden zijn conform de Archiefwet. De vereniging trok daaruit de conclusie dat daarmee persoonsvertrouwelijk informatie over armoede, bedeling enz. op straat zou komen. Wat de verantwoordelijken van de gemeente verzuimd hadden te vertellen was dat de Archiefwet voldoende waarborgen bevat om restricties aan de openbaarheid mogelijk te maken. Doordat dit niet bekend was, of niet gecommuniceerd werd, trok de vereniging de conclusie dat beheer in eigen regie dan de enige waarborg zou zijn. De Stichting Geschiedschrijving Nederweert heeft hier toen nog bij partijen tegen geageerd maar zonder resultaat.

Vanaf 2006 werd het archief bewaard door de St. Lambertusparochie, berustend in het parochiezaaltje van de kerk. Door plaatsgebrek wilde men het daar afstoten en is door de inmiddels in liquidatie verkerende vereniging contact opgenomen met de Stichting Geschiedschrijving Nederweert. Die sprak haar bereidheid uit om dit fonds op te nemen in haar collectie opdat het bewaard zou blijven voor de toekomst.

In maart 2022 werden de bewaard gebleven bescheiden door een oud-bestuurslid in eigendom overgedragen aan de collectie van de Stichting Geschiedschrijving Nederweert. Dit betrof zowel de bestanddelen die eerder al in bewaring waren gegeven bij de gemeente, maar ook de nog lopende zaken uit het archief in de laatste decennia, alsmede een aantal oudere en verdwaalde documenten die niet bij de overdracht aan de gemeente waren betrokken en bij particulieren waren achtergebleven.

In oktober 2022 vond een aanvullende overdracht plaats van stukken die bij een zolderopruiming van een voormalige bestuurslid waren teruggevonden. Zij pasten naadloos in de eerder overgedragen reeksen.

De reeksen archiefstukken zijn naar het blijkt redelijk compleet bewaard gebleven en behalve in de in- en uitgaande correspondentie en de bestuursnotulen jonger dan 1962 zijn er weinig hiaten. Alle delen uit het archief zijn opnieuw geïnventariseerd en beschreven, deels ook opnieuw verpakt. Sommige mappen, zoals de losse correspondentie uit de jaren 1913-1951, bleken bij nadere beschouwing allerhande bestuursstukken, jaarverslagen, benoemings- en ontslagdocumenten en financiële stukken te bevatten. Deze zijn van de correspondentie afgesplitst en toegevoegd op de plekken waar zij seriematig een betere plek konden krijgen. Hierbij is het belang van de toegankelijkheid en vindbaarheid zwaarder gewogen dan de oude ordening. Ook bleek dat bij de gemeentelijke inventarisatie door J. Lemmens diverse slordigheden waren begaan door het onvoldoende herkennen en in de beschrijving onderscheiden van bestanddelen van het archief. Deze omissies zijn bij de nieuwe inventarisatie rechtgezet.

Verder zijn enkele andere bescheiden die reeds bestaand onderdeel waren van de collectie van de Stichting Geschiedschrijving Nederweert, zoals de catalogus van de St. Vincentiusbibliotheek, naar dit fonds verplaatst ter completering van sommige dossier.

Enkele stukken die geen aanwijsbare relatie met het verenigingsarchief hebben zijn pro memorie benoemd in deze inventaris maar zijn effectief toegevoegd aan andere archieffondsen in de collectie van de Stichting Geschiedschrijving Nederweert.

Een deel van de bescheiden is onderhevig aan beperkingen inzake de privacy en AVG-wetgeving. Hierover zijn bij de overdracht afspraken gemaakt met het voormalige bestuur van de vereniging.³

Bij de inventarisatie werd een nieuwe nummering toegepast. De relatie met de oude nummering zoals die door het gemeente-archief was toegepast, staat beschreven in een concordans op het einde van deze inventaris.

De omvang van het archief beslaat 0,96 m'.

Ospel, 13 november 2022

Alfons Bruekers

³ Zie inv. nr. 1.

INHOUDSOPGAVE

Geschiedenis van de overkoepelende organisatie	2
Geschiedenis van de vereniging in Nederweert	2
Geschiedenis van het archief en verantwoording van de inventarisatie	2
Inventaris	
1. Inventaris en geschiedenis van het archief	6
2. Statuten en oprichtingsdocumenten	6
3. Bestuur en beheer	6
4. Correspondentie	7
5. Financieel beheer	
6. Bezittingen	8
7. Jaarverslagen	8
8. Uitvoering van taken	
8.1 Bedeling	8
8.2 Onderwijs en bibliotheek	9
8.3 Projecten	9
8.4 Jubileumactiviteiten	9
9. Drukwerken	10
10. Stukken zonder verband	10
Concordans	11

1. INVENTARIS EN GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEF

1. Inventaris en stukken betreffende de geschiedenis, verwerving en inventarisatie van het archief.
2006-2022 1 omslag

2. STATUTEN EN OPRICHTINGSDOCUMENTEN

2. Acte van aggregatie waarbij de Nederweerder afdeling wordt opgenomen in de Société de Saint Vincent de Paul in Parijs.
1877 mei 22 1 stuk
3. Statuten van de vereniging
1914, 1948, 2003 1 omslag
4. Inschrijving Kamer van Koophandel
2003-2005 1 omslag
5. Acte van overdracht door de Orde van Sint Vincentius a Paulo te Parijs van een relikwie van St. Vincentius aan Alphons Timmermans namens de Vincentiusvereniging Nederweert, met goedkeuring door de bisschop van Roermond
1935 jan 15 1 stuk
NB strikt genomen geen relatie met oprichting maar wel hier geplaatst.

3. BESTUUR EN BEHEER

3.1 Ledenlijsten

6. Ledenlijsten van de Conferentie van den H. Lambertus te Nederweert
1921-2004 1 omslag
NB Hieraan toegevoegd abonneelijsten van leden van de Conferentie c.q. de Vincentiusvereniging, op het missietijdschrift "St. Vincentius a Paulo", het "St. Gerardusklokje" en het "Bulletin" van de nationale St. Vincentiusorganisatie.
7. Stukken en brieven inzake de benoeming, het functioneren en ontslag van leden en bestuurders van de vereniging
1918-1963 1 omslag
NB Hieraan toegevoegd een dossier inzake een kwestie m.b.t. de gedragingen en dientengevolge ontslag vanbestuurslid Rafaël Hobus uit 1933.
8. Presentielijst van de leden van de St. Vincentiusvereniging.
1933 1 stuk

3.2 Notulen en besluiten

9. Besluitenregister 1911-1935 1 deel
- Notulen van algemene vergaderingen 1877-1962 5 delen
10. 1877-1909 NB bevat ook correspondentie uit 1877

11.	1922-1931	
12.	1932-1938	
13.	1939-1951	
14.	1952-1962	
Bureauvergaderingen		
15.	1935-1944	1 deel
16.	Losse agenda's en verslagen van bestuurs- en bureauvergaderingen 1935-2004 NB zeer onvolledig	1 omslag
4.	CORRESPONDENTIE	8 omslagen
In- en uitgaande correspondentie. Bevat ook bedelingslijsten.		
17.	1877	
18.	1913-1930	
19.	1931-1932	
20.	1933-1935	
21.	1936-1939	
22.	1940-1951	
23.	1964-1970	
24.	1985-2009	
NB correspondentie over 1877 bevindt zich ook in inv. nr. 10.		
25.	Correspondentieregister 1907-1931	1 deel
5. FINANCIEEL BEHEER.		
26.	Verslagen van de jaarlijkse kascontrolecommissie 1923-2008 (grote hiaten)	1 omslag
27.	Jaarlijkse rekeningen van inkomsten en uitgaven. Toegevoegd: cumulatieve overzichten 1964-1983 en 1984-1996. 1925-1965	1 omslag
28.	Bijlagen van de financiële administratie (recu's, bankafschriften, quitanties) 1961-2010	1 omslag
29.	Spaarbankboekjes 1951-1988	1 omslag
30.	Volmachten bankrekeningen 2005	1 omslag
Kasboeken 1877-2006		5 delen
31.	1877-1927	
32.	1928-1935	
33.	1936-1950	

- 34. 1951-1988
- 35. 1989-2006

6. BEZITTINGEN

- 36. Bestek en voorwaarden voor de verbouwing van een remise bij het huis van de dokter, in opdracht van het kerkbestuur. [NB dit huis was eigendom van de St. Vincentiusvereniging AB] 1898 aug 9 1 stuk
- 37. Jaaroverzichten van effecten (obligaties, pandbrieven, schuldbekentenissen en spaartegoeden) van de St. Vincentiusvereniging 1930-1941 1 omslag
- 38. Acte van verkoop van grond gelegen aan de Molenweg, door het bestuur van de St. Vincentiusvereniging aan het gemeentebestuur van Nederweert. Aangevuld met verslagen en correspondentie over deze transactie. 1981-1982 1 omslag

7. JAARVERSLAGEN

- 39. Jaarverslagen van de vereniging 1933-1946 1 omslag
- 40. Statistische jaarverslagen t.b.v. het Bisdom Roermond 1877-1965 1 omslag
- 41. Statistische jaaroverzichten t.b.v. het Centraal Bureau voor de Statistiek 1946-1963 1 omslag
- 42. Bisschoppelijke visitatieverslagen van de vereniging 1908-1930 1 omslag
- 42a Jaarverslagen t.b.v. het Ministerie van Binnenlandsche Zaken Afdeeling Armwezen 1924-1946 1 omslag

8. UITVOERING VAN TAKEN

8.1 Bedeling

- Registers van bedeling 4 delen
- 43. 1909-1916
- 44. 1917-1922
- 45. 1923-1933
- 46. 1933-1941

NB ook diverse overzichten van bedeling in correspondentie inv. nrs. 18-21.

NB Inv. nr. 46 bevat ook het journaal van inkomsten en uitgaven van de Zusterschool 1892-1921 dat verder geen relatie heeft met dit archief.

47. Vervallen
48. Lijst van bij de Nederlandse Heidemaatschappij in het kader van werkverschaffing tewerkgestelde (armlastige) inwoners van Nederweert.
1933 1 omslag
49. Lijsten van door de St. Vincentiusvereniging aangewezen leveranciers t.b.v. de armen. Betreft naam- en adreslijsten van manufacturiers, kleermakers, broodbakkers en slagers.
1932 feb 29 1 omslag

8.2 Onderwijs en bibliotheek

50. Stichtingsacte (minuut), reglement en correspondentie aangaande het Studiefonds Gemeente Nederweert onder bestuur van gemeente, Nederweerder parochies en de St. Vincentiusvereniging.
1962-1963 1 omslag
51. Jaarverslagen van de St. Vincentiusbibliotheek.
1921-1934 1 omslag
52. Catalogus der boeken van de St. Vincentiusbibliotheek te Nederweert
1953 1 deeltje
NB oorspronkelijk inv. nr. B.5.10 maar overgebracht naar dit archief.

8.3 Projecten

53. Jaarverslagen van werkcommissies van de vereniging (Commissie Melkverstrekking, Schoolvoeding, St. Nicolaasbedeling, Postzegel- en prentbriefkaartenverkoop, Tombola en Paasfeest).
1930-1934, 1963 en z.d. 1 omslag
54. Ontwikkelingshulpprojecten in India
Correspondentie, fotoreportages
1986-2000 1 omslag

8.4 Jubileumactiviteiten

Feestgidsen, verslagen, publicaties, speechteksten, lofdichten, activiteitenoverzichten, felicitaties, gelukstelegrammen, foto-reportages en afrekeningen 7 omslagen

55. 50-jarig jubileum in 1927
56. 60-jarig jubileum in 1937
57. 75-jarig jubileum in 1952
58. 110-jarig jubileum van de overkoepelende St. Vincentiusvereniging in 1946.

59. 120-jarig jubileum in 1997
- 59a 125-jarig jubileum in 2002. Aangevuld met historisch overzicht uit 2006.
60. Bezoek van het bestuur aan de festiviteiten t.g.v. de zaligverklaring in Parijs
Documentatie, programma's, verslagen en fotoreportage
1997 1 omslag

9. DRUKWERKEN

61. Exemplaar van het Weekblad voor Nederweert van vrijdag 30 april 1926 met daarin een redactioneel artikel over de St. Vincentiusvereniging.
1926 apr 30 1 stuk
62. Boeken, verslagen en brochures van en over de nationale St. Vincentiusvereniging
1 omslag

10. STUKKEN ZONDER VERBAND (en overgeplaatst naar andere archieven)

- . Acte van schuldbekentenis door de penningmeester van de succursale kerk van Nederweert aan de erfgenamen van Jan Simons en Joanna Maria van Otto voor twee geleende kapitalen van respectievelijk 495 gulden en 24 gulden.
1841 jul 7 1 stuk
NB Overgeplaatst naar: B.8.24
- . Inventaris en waardering van de schoolmeubels en leermiddelen van de bijzondere lagere school te Nederweert.
z.d., ca. 1920 1 stuk
NB Overgeplaatst naar: B.4.18
- . Reglement van de R.K. Parochiale Leenbibliotheek in Nederweert.
z.d. (ca. 1910) 1 stuk
NB Overgeplaatst naar: B.6.27
- . Oprichting, instructies en reglement van de Eerewacht van het H. Sacrament in de St. Lambertusparochie van Nederweert
1923-1924 1 omslag
NB: Overgeplaatst naar: B.8.23

CONCORDANS

oud	nieuw
1888	10
1889	11
1890	12
1891	13
1892	14
1893	15
1894	18
1895	19
1896	20
1897	21
1898	22
1899	25
1900	9
1901	39
1902	31
1903	32
1904	33
1905	43
1906	44
1907	45
1908	46
1909	40
1910	42a
1911	55
	56
	57
	58
	59
60	
1912	62